

מבחן בתנ"ך כללי - 1 יח"ל

12 שנ"ל

(חורף תשפ"ו)

מבחן מתוקשב

אנו רואים בקיום טוהר הבחינות משימה חינוכית, ערכית ומוסרית,
שהמערכת כולה נקראת להיערך להצלחתה.

באחריות הנבחן/ הנבחנת לשמור על טוהר הבחינות בהתאם לכללים ולהנחיות בע"פ ובכתב
על גבי שאלון הבחינה ועל ידי אחראי/ת הבחינה.

כל הזכויות שמורות למשרד החינוך

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שתיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח הערכה :
- בשאלון זה יש לענות על 8 שאלות, ובכל שאלה יש לענות על הסעיפים לפי ההנחיות.
- ג. פרק ראשון בראשית – ענו על ארבע השאלות –
בכל שאלה אמריקאית יש לענות על שלושה מבין הסעיפים.
סעיף ראשון חובה ויש לענות על עוד שניים מבין הסעיפים הנוספים.
בשאלות הפתוחות יש להקליד תשובה. כל שאלה 15 נקודות.
סה"כ פרק ראשון 60 נקודות
- פרק שני נושא נבחר-ענו על שלוש השאלות בנושא שלמדתם – כל שאלה 10 נקודות
סה"כ פרק שני 30 נקודות
- פרק שלישי יוסף ואחיו או סיפורי האבות – ענו על שאלה אחת בנושא שלמדתם-
סה"כ פרק שלישי 10 נקודות.
-
- סה"כ – 100 נקודות
- ד. חומר עזר מותר בשימוש : תנ"ך שלם ללא פירושים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ה !

הוראות לנבחן מותאם

- א. משך הבחינה : שעהיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח הערכה :
- בשאלון זה יש לענות על 7 שאלות , ובכל שאלה על הסעיפים לפי ההנחיות.
- ג. פרק ראשון – ענו על שלוש שאלות –
- בכל שאלה אמריקאית – הסעיף הראשון חובה
- ויש לבחור סעיף אחד מבין הסעיפים הנוספים
- בשאלות הפתוחות יש להקליד תשובה. - כל שאלה 20 נקודות
- סה"כ פרק ראשון 60 נקודות

- פרק שני- ענו על שלוש השאלות בנושא שלמדתם – כל שאלה 10 נקודות
- בכל שאלה ענו רק על סעיף אחד.
- סה"כ פרק שני 30 נקודות
- פרק שלישי – ענו על שאלה אחת בנושא שלמדתם – 10 נקודות.
- סה"כ פרק שלישי 10 נקודות

סה"כ – 100 נקודות

- ד. חומר עזר מותר בשימוש : תנ"ך שלם ללא פירושים
- ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.
- ב ה צ ל ח ה !

ענו על ארבע השאלות 1001-1004 לכל שאלה 15 נקודות.

בשאלות 1-2 ענו על שלושה מבין הסעיפים לפי ההנחיות (5 נקודות לכל סעיף).

בשאלות הפתוחות הקלידו את תשובתכם.

נבחנים מותאמים עונים על שלוש שאלות, שני סעיפים בכל שאלה שנבחרה מבין השאלות 1-2, סעיף חובה וסעיף בחירה. (10 נקודות לכל סעיף)

בשאלות הפתוחות הקלידו תשובה מלאה בכל שאלה שנבחרה.

סיפורי הבריאה וראשית האנושות:

שאלה 1001 – בראשית א' כ"ד-כ"ח

ענו על סעיף 10011 (חובה)

קראו בראשית א' פסוק כ"ז: כַּז וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצֶלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה, בָּרָא אֹתָם.

לפי פסוק זה, אלוהים ברא את האדם "בְּצֶלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ".

מהו הקושי התיאולוגי (אמוני-דתי) העולה מהשימוש במילה "בצלמו" בפסוק זה? בחרו תשובה אחת.

- א. הקושי התיאולוגי הוא שלאֱלֹהִים אין צלם.
- ב. הקושי התיאולוגי הוא בהבנת המילה צלם.
- ג. הקושי התיאולוגי הוא שאי אפשר היה לצלם באותם ימים.
- ד. אין קושי תיאולוגי במילה צלם.

תשובה א' נכונה.

ענו על שניים מן הסעיפים הבאים:

סעיף 10012

לפניכם שני פירושים למילה "בצלמו" המופיעה בפסוק כ"ז – קראו אותם:
רבי יוסף בכור שור:
"בצלמו – כלומר בצלמו של אדם".
הרב קוק:

"עיקר הצלם הוא החופש הגמור שאנו מוצאים באדם, שעל כן הוא בעל בחירה".
מהו ההסבר לדבריו של כל אחד מן הפרשנים?

בחרו תשובה אחת.

- א. בכור שור מתכוון לכך שלאדם יש צלם משלו, והרב קוק שהצלם הוא חופש הבחירה.
- ב. בכור שור מתכוון לכך שלאדם יש צלם משלו, והרב קוק שרק לאדם שיש לו צלם יש חופש בחירה.
- ג. בכור שור מתכוון לכך שכל אדם נברא בצלמו של האל, והרב קוק שלאדם יש חופש בחירה.
- ד. אין הבדל בין הפרשנים ושניהם מתכוונים לאותו הדבר.

תשובה א' נכונה.

סעיף 10013

קראו בראשית א' כ"ו-כ"ח: **וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ; וְיִרְדּוּ בְּדִגְתַּי הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם, וּבְבִהֶמָּה וּבְכָל-הָאָרֶץ, וּבְכָל-הָרֶמֶשׂ, הָרֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ. **כַּז** וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה, בָּרָא אֹתָם. **כח** וַיִּבְרָךְ אֹתָם, אֱלֹהִים, וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הָאָרֶץ, וְכִבְשֶׁהָ; וְיִרְדּוּ בְּדִגְתַּי הַיָּם, וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם, וּבְכָל-חַיָּה, הָרֹמֶשֶׁת עַל-הָאָרֶץ.**

בפסוקים אלה ישנן ראיות לכך ששיאו של מעשה הבריאה הוא בריאת האדם. **מהן?**

בחרו תשובה אחת

- א. כל התשובות נכונות.
- ב. בפסוק כ"ו נאמר מפורשות שהאל מתכנן לברוא אדם בצלמו.
- ג. בפסוק כ"ו נאמר מפורשות שהאדם שולט בבעלי החיים.
- ד. בפסוק כ"ח נאמר שהאדם קיבל את ברכת האל.

תשובה א' נכונה.

במיתוסים (סיפורי האגדה) של העולם הקדום מסופר על בריאת האדם כך :

קינגו (אחד האלים) הוא אשר חרחר מדון (גרם לריב)
 עורר את תיאמת (אלת המים) ויאסור מלחמה
 לכדוהו, והחזיקוהו לפני אָאָה (אל החכמה)
 שתו עליו (על קינגו) אשם, בתרו ורידי דמו
 בדמו ברא (אָאָה) אדם
 נתן עליו עמל האלים – ואת האלים שלח.

בבראשית א' פסוקים כ"ו-כ"ז כתוב: **כו** וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ; וְיִרְדּוּ
 בְּדִגְתַּי הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם, וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָאָרֶץ, וּבְכָל-הָרֶמֶשׂ, הָרֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ. **כז** וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה, בָּרָא אֹתָם.

מהם ההבדלים בין סיפור בריאת האדם על פי בראשית א' כו-כז ובין סיפור בריאת האדם
 במיתוס?

בחרו תשובה אחת

א. כל התשובות נכונות.

ב. הבריאה במיתוס נעשתה במאבק, ובתנ"ך היא נעשית באמירה.

ג. במיתוס משתתפים כמה אלים במעשה הבריאה, ובתנ"ך ישנו רק אל אחד.

ד. האדם במיתוס נברא מדם אלים, ובתנ"ך הוא נברא בצלם האל.

תשובה א' נכונה.

ענו על סעיף 10021 (חובה)

קראו פסוקים א'–ו': א וְהִנָּחֵשׁ, הָיָה עָרוֹם, מְכַל חֵיט הַשָּׂדֶה, אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהִים ; וַיֹּאמֶר, אֶל-הָאִשָּׁה, אַף כִּי-אָמַר אֱלֹהִים, לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הָגֶן. ב וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה, אֶל-הַנָּחֵשׁ: מִפְּרִי עֵץ-הָגֶן, נֹאכֵל. ג וּמִפְּרִי הָעֵץ, אֲשֶׁר בְּתוֹךְ-הָגֶן--אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ, וְלֹא תִגְעוּ בוֹ: פֶּן-תָּמָתוּן. ד וַיֹּאמֶר הַנָּחֵשׁ, אֶל-הָאִשָּׁה: לֹא-מוֹת, תָּמָתוּן. ה כִּי, יִדַּע אֱלֹהִים, כִּי בְיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ, וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם; וְהִיִּיתֶם, כְּאֱלֹהִים, יֹדְעֵי, טוֹב וָרָע. ו וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תִאֲוָה-הוּא לְעֵינַיִם, וְנִחְמָד הָעֵץ לְהַשְׁכִּיל, וַתִּקַּח מִפְּרִיו, וַתֹּאכַל; וַתֵּתֶן גַּם-לְאִישָׁהּ עִמָּה, וַיֹּאכַל.

בפסוקים אלה מפתה הנחש את האשה. מהם השלבים בתהליך הפיתוי?

בחרו תשובה אחת

- א. הנחש פותח בשיחה עם האשה ומבטיח לה שהם לא ימותו בעקבות האכילה.
- ב. הנחש נותן לאשה את הפרי ומשכנע אותה שהוא טעים ולא מזיק.
- ג. הנחש מתחזה לאלוהים ומבטיח לאשה שאם תאכל מהעץ תהיה כמוהו.
- ד. הנחש מבקש מהאשה לקרוא לאדם וביחד הוא משכנע אותם שהעץ אינו מזיק.

תשובה א' נכונה.

ענו על שניים מן הסעיפים הבאים:

סעיף 10022

קראו פסוקים ח'–ט"ז: ח וַיִּשְׁמְעוּ אֶת-קוֹל ה' אֱלֹהִים, מִתְהַלֵּךְ בִּגְן--לְרוֹחַ הַיּוֹם; וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ, מִפְּנֵי ה' אֱלֹהִים, בְּתוֹךְ, עֵץ הָגֶן. ט וַיִּקְרָא ה' אֱלֹהִים, אֶל-הָאָדָם; וַיֹּאמֶר לוֹ, אַיֶּכָּה. י וַיֹּאמֶר, אֶת-קוֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בִּגְן; וָאִירָא כִּי-עִירָם אָנֹכִי, וָאֶחָבֵא. יא וַיֹּאמֶר--מִי הִגִּיד לְךָ, כִּי עִירָם אָתָּה; הֲמֹן-הָעֵץ, אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵבְלֹתִי אֲכָל-מִמֶּנּוּ--אָכַלְתָּ. יב וַיֹּאמֶר, הָאָדָם: הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי, הוּא נָתַנָּה-לִּי מִן-הָעֵץ וָאֲכַל. יג וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים לְאִשָּׁה, מַה-זֹּאת עָשִׂית; וַתֹּאמֶר, הָאִשָּׁה, הַנָּחֵשׁ הִשְׁיֵאֲנִי, וָאֲכַל. יד וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים אֶל-הַנָּחֵשׁ, כִּי עָשִׂית זֹאת, אֲרוּר אַתָּה מִכָּל-הַבְּהֵמָה, וּמִכָּל חֵיט הַשָּׂדֶה; עַל-גִּחְוָנְךָ תֵּלֵךְ, וְעַפְרָא תֹאכַל כָּל-יְמֵי חַיֶּיךָ. טו וַאֲיִבָּהּ אִשִּׁית, בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה, וּבֵין זֶרְעֶךָ, וּבֵין זֶרְעָהּ: הוּא יִשׁוּפְךָ רֹאשׁ, וְאַתָּה

תְּשׁוּפֶנּוּ עֵקֶב. טז אֶל-הָאִשָּׁה אָמַר, הֲרֵבָה אֲרֵבָה עֲצָבוֹנָךְ וְהֲרֵבָה--בְּעֶצֶב, תִּלְדִּי בָנִים; וְאֶל-
 אִישֶׁךָ, תִּשְׁוֹקֶתְךָ, וְהוּא, יִמְשָׁל-בָּךְ.
 יש הטוענים כי כאשר הופר הצו האלוהי, הופרעה גם ההרמוניה (הקשר הטוב) בין האדם
 לאל, בין האדם לאשה ובין האדם לבעלי החיים. הסבירו על פי פסוקים ח' ט"ז **במה** באה
 לידי ביטוי הפגיעה בקשר ההרמוני בכל אחד משלושת המקרים האלה.

בחרו שתי תשובות

- א. ההרמוניה הופרה כי האדם מאשים את האישה והיא מאשימה את הנחש.
- ב. ההרמוניה הופרה כי האדם לא שמע בקול האל ועבר על הציווי.
- ג. ההרמוניה הופרה כי מעתה לא יוכל האדם לאכול מעץ החיים.
- ד. ההרמוניה הופרה כי האישה האשימה את האדם והוא האשים את הנחש.

תשובות א'-ב' נכונות.

סעיף 10023

קראו פסוקים י"ז-י"ט: . יז וּלְאָדָם אָמַר, כִּי-שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ, וּתְאָכַל מִן-הָעֵץ, אֲשֶׁר
 צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ--אֲרוּרָה הָאֲדָמָה, בְּעִבּוּרָךְ, בְּעֶצֶב בֹּן תֹּאכְלֶנָּה, כָּל יְמֵי
 חַיֶּיךָ. יח וְקוֹץ וְדִרְדָּר, תַּצְמִיחַ לָךְ; וְאָכַלְתָּ, אֶת-עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה. יט בְּזַעַת אַפֶּיךָ, תֹּאכַל לֶחֶם, עַד
 שׁוֹבֶבְךָ אֶל-הָאֲדָמָה, כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ: כִּי-עָפָר אַתָּה, וְאֶל-עָפָר תָּשׁוּב.

בפסוקים אלה מודגש כי האדם אחראי לגורלו האישי .
 בחרו ציטוט הממחיש טענה זו.

- א. בְּזַעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם
- ב. וְקוֹץ וְדִרְדָּר, תַּצְמִיחַ לָךְ
- ג. כִּי-עָפָר אַתָּה, וְאֶל-עָפָר תָּשׁוּב.
- ד. כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וּתְאָכַל מִן-הָעֵץ,

תשובה א' נכונה.

סעיף 10024

קראו פסוקים י"ז-י"ט: יז וּלְאָדָם אָמַר, כִּי-שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ, וּתְאָכַל מִן-הָעֵץ, אֲשֶׁר
 צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ--אֲרוּרָה הָאֲדָמָה, בְּעִבּוּרָךְ, בְּעֶצֶב בֹּן תֹּאכְלֶנָּה, כָּל יְמֵי
 חַיֶּיךָ. יח וְקוֹץ וְדִרְדָּר, תַּצְמִיחַ לָךְ; וְאָכַלְתָּ, אֶת-עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה. יט בְּזַעַת אַפֶּיךָ, תֹּאכַל לֶחֶם, עַד
 שׁוֹבֶבְךָ אֶל-הָאֲדָמָה, כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ: כִּי-עָפָר אַתָּה, וְאֶל-עָפָר תָּשׁוּב.

בפסוקים אלה מודגש כי האדם אחראי לגורל סביבתו . מהו הציטוט הממחיש טענה זו?
בחרו ציטוט מתאים.

- א. אַרוּרָה הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרָהּ
- ב. בְּזַעַת אֶפֶיךָ תֵּאָכַל לֶחֶם
- ג. כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ
- ד. כִּי-עָפָר אָתָּה, וְאֶל-עָפָר תָּשׁוּב

תשובה א' נכונה.

שאלה 1003 – קראו בראשית ד' י"ט-כ"ב:

יט וַיִּקַּח-לוֹ לְמֶדֶד שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאֶחָת עֵדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צֵלָה . כ וַתֵּלֶד עֵדָה אֶת-יִבְל הוּא הָיָה אָבִי יִשָּׁב אֹהֶל וּמִקְנֶה . כא וְשֵׁם אָחִיו יוֹבֵל הוּא הָיָה אָבִי כָל-תַּנְפֵּשׁ כְּנוֹר וְעוֹגֵב . כב וְצֵלָה גַם-הוּא יָלְדָה אֶת-תּוֹבֵל קִין לְטַשׁ כָּל-חֲרָשׁ נְחֹשֶׁת וּבְרָזָל וְאַחֻת תּוֹבֵל-קִין נַעֲמָה .

בפסוקים אלה נרמז שהאנושות בראשית ימיה גם מתפתחת אבל גם מדרדרת. הסבירו טענה זו והביאו דוגמה אחת להתפתחות מפסוק כ"א, ודוגמה אחת להדרדרות מפסוק כ"ב.

ניקוד :

הסבר ודוגמה אחת – 8 נקודות

דוגמה נוספת – 7 נקודות.

שאלה 1004 – קראו בראשית ט' א'-ד'

א וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִים, אֶת-נֹחַ וְאֶת-בָּנָיו ; וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ, וּמְלֵאוּ אֶת-הָאָרֶץ . ב וּמִוֹרָאֲכֶם וּחִתֵּכֶם, יִהְיֶה, עַל כָּל-חַיַּת הָאָרֶץ, וְעַל כָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם ; בְּכָל אֲשֶׁר תִּרְמַשׁ הָאֲדָמָה וּבְכָל-דָּגַי

הִיָּם, בִּיָּדְכֶם נִתְּנוּ. ג. כָּל-רֶמֶשׁ אֲשֶׁר הוּא-חַי, לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה: כִּי־רָק עֵשָׂב, נִתַּתִּי לָכֶם אֶת-
כָּל. ד. אֶד-בָּשָׂר, בִּנְפֹשׁוֹ דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ.

בקטע זה ישנו היתר חדש שניתן לאנושות. מהו ההיתר ומהי ההגבלה הנלווית אליו?

ניקוד:

ההתר – 8 נקודות

ההגבלה – 7 נקודות.

פרק שני – אהבה וחסד אן בין שאול לדוד (30 נקודות)

יש לבחור נושא אחד (אהבה וחסד או בין שאול לדוד) ולענות על שלוש השאלות בנושא שלמדתם. יש לענות על שני הסעיפים בכל שאלה.

נבחנים מותאמים עונים על שלוש שאלות, סעיף אחד בכל שאלה.

אהבה וחסד

שאלה 1005 – קראו רות א' פסוקים ח'-י"ח

. ח. ותאמר נעמי, לשתי כלתיה, לכןה שבנה, אשה לבית אמה; יעשה (יעש) ה' עמכם חסד, כאשר עשיתם עם-המתים ועמדי. ט. ותן ה', לכם, ומצאן מנוחה, אשה בית אישה; ותשק להן, ותשאנה קולן ותבקינה. י. ותאמרנה-לה: כי-אתך נשוב, לעמד. יא. ותאמר נעמי שבנה בנתי, למה תלכנה עמי: העוד-לי בנים במעי, והיו לכם לאנשים. יב. שבנה בנתי לכן, כי זקנתי מהיות לאיש: כי אמרתי, יש-לי תקוה--גם הייתי הלילה לאיש, וגם ילדתי בנים. יג. הלחן תשברנה, עד אשר יגדלו, הלחן תעגנה, לבלתי היות לאיש; אל בנתי, כי-מר-לי מאד מכם--כי-נצאה בי, נד-ה'. יד. ותשנה קולן, ותבקינה עוד; ותשק ערפה לחמותה, ורות דבקה בה. טו. ותאמר, הנה שבה יבמתך, אל-עמה, ואל-אלהיה; שובי, אחרי יבמתך. טז. ותאמר רות אל-תפגעני-בי, לעזבך לשוב מאחריך: כי אל-אשר תלכי אלך, ובאשר תליני אליו--עמד עמי, ואלהיך אלהי. יז. באשר תמויתי אמות, ושם אקבר; כה יעשה ה' לי, וכה יוסיף--כי המות, יפריד ביני ובינך. יח. ותרא, כי-מתאמצת היא ללקת אתה; ותחדל, לדבר אליה.

סעיף 10051

קראו פסוקים ח'–י"ח בפרק שלפניכם.

מה ביקשה נעמי מכלותיה? **ומה** היו נימוקיה?

בחרו תשובה אחת

- א. שישבו למואב כי אין לה מה לתת להן, היא זקנה ואין לה עוד בנים.
- ב. שיחזרו איתה לבית לחם יהודה כי היא זקנה וזקוקה להן.
- ג. שילוו אותה וישקלו אם להמשיך או לחזור לביתן, כי אין לה עוד בנים לתת להן.
- ד. שישבו אישה לבית אמה כי היא מאמינה בה' ואילו הן לא יהודיות.

תשובה א' נכונה.

סעיף 10052

קראו פסוקים ח'–י"ח. **האם** הצליחה נעמי לשכנע את כלותיה בטיעוניה?

בחרו תשובה נכונה.

- א. כן ולא : ערפה השתכנעה לעזוב, ואילו רות נשארה איתה.
- ב. כן, ערפה נושקת לה והן עוזבות אותה ושבות למואב.
- ג. כן, הן ליוו אותה, והתלבטו אם להמשיך איתה או להפרד ממנה.
- ד. כן ולא : רות מבינה שהיא זקנה שזקוקה לה, וערפה מתלבטת.

תשובה א' נכונה

קראו פסוקים א'-י"ג

א ותאמר לה, נעמי חמותה: בתי, הלא אבקש-לך מנוח אשר ייטב-לך. ב ועתה, הלא בעז מדעתנו, אשר היית, את-נערותי; הנה-הוא, זרה את-גרון השערים--הלילה. ג ורחצת וסכת, ושמת שמלתך (שמלתך) עליך--וירדתי (וירדת) הגרן; אל-תנדעי לאיש, עד פלתו לאכל ולשתות. ד ויהי בשכבו, וידעת את-המקום אשר ישכב-שם, ובאת וגלית מרגלותי, ושכבתי (ושכבת); והוא יגיד לך, את אשר תעשין. ה ותאמר, אליה: כל אשר-תאמרי (אלי), אעשה. ו ותירד, הגרן; ותעש, ככל אשר-צוהה חמותה. ז ויאכל בעז וישת, וייטב לבו, ויבא, לשכב בקצה הערמה; ויבא בלט, ויגל מרגלותי וישכב. ח ויהי בחצי הלילה, ויחרד האיש וילפת; והנה אשה, שכבת מרגלותי.

נעמי מנחה את רות כיצד עליה לפעול לפני המפגש עם בעז.

מהן הפעולות שעל רות לבצע ומה תרומתן להשגת המטרה של נעמי?

בחרו תשובה אחת

א. לרדת בלילה לגורן ולשכב למרגלות בועז. כך הוא יבין את כוונתה להינשא לו.

ב. ללכת בלילה לגורן ולבקש מבעז לשאת אותה לאישה. כך רות לא תהיה בודדה.

ג. ללכת בלילה לגורן, לא להתגלות לפני בועז, ולחכות שהוא יחפש אותה.

ד. לרדת בלילה לגורן ולאכול עם בועז את סעודתו, וכך הם יתקרבו זה לזה.

תשובה א' נכונה.

קראו פסוקים ט-י"ג.

ט וַיֹּאמֶר, מִי-אַתָּה; וַתֹּאמֶר, אֲנֹכִי רוּת אֲמֹתָךְ, וּפְרִשְׁתָּ כְנָפְךָ עַל-אֲמֹתְךָ, כִּי גֵאל גֵּאלְךָ אַתָּה.
 י וַיֹּאמֶר, בְּרוּכָה אַתְּ לַה' בְּתִי--הֵיטִיבְתָּ חֲסִידְךָ הָאֲחֵרֹן, מִן-הָרִאשׁוֹן: לְבִלְתִּי-לָקֶת, אַחֲרֵי
 הַבְּחוּרִים--אִם-דָּל, וְאִם-עָשִׁיר. יא וַעֲתָה, בְּתִי אֶל-תִּירְאִי, כֹּל אֲשֶׁר-תֹּאמְרִי, אֲעֲשֶׂה-לָּךְ: כִּי
 יוֹדֵעַ כָּל-שֹׁעַר עָמִי, כִּי אִשָּׁת חֵיל אַתְּ. יב וַעֲתָה כִּי אָמְנָם, כִּי (אם) גֵּאל אֲנֹכִי; וְגַם יֵשׁ גֵּאל,
 קְרוֹב מִמֶּנִּי. יג לִינִי הַלְּיָלָה, וְהִנֵּה בִּבְקָר אִם-יִגְאָלְךָ טוֹב יִגָּאֵל, וְאִם-לֹא יַחְפֹּץ לְגָאֲלְךָ וּיִגְאָלְתִּיךָ
 אֲנֹכִי, חִי-ה'; שְׁכָבִי, עַד-הַבֹּקֶר.

רות מבקשת מבעז: "וּפְרִשְׁתָּ כְנָפְךָ עַל אֲמֹתְךָ". מהי הבקשה והאם בועז מסכים לבקשה של רות?

בחרו תשובה נכונה.

- א. הבקשה היא לפרוש חסות על רות ולשאתה לאישה. בועז מסכים.
- ב. הבקשה היא להגן על רות. בועז מתלבט ומעוניין להתייעץ קודם.
- ג. הבקשה היא לפרוש חסות על רות, ובוועז מסרב.
- ד. הבקשה היא להגן על רות, ובוועז מסרב.

תשובה א' נכונה.

שאלה 1007- קראו שיר השירים ג'

סעיף 10071

קראו שיר השירים פרק ג' פסוקים א'-ה'.

א על-משכבי, בלילות, בקשתי, את שאהבה נפשי; בקשתי, ולא מצאתי. ב אקומה נא
ונאסובבה בעיר, בשוקים וברחבות--אבקשה, את שאהבה נפשי; בקשתי, ולא
מצאתי. ג מצאוני, השמרים, הסבבים, בעיר: את שאהבה נפשי, ראיתם. ד כמעט,
שעברתי מהם, עד שמצאתי, את שאהבה נפשי; אחזתי, ולא ארפנו-עד-שהביאתי אל-
בית אמי, ואל-חדר הורתי. ה השבעתי אתכם בנות ירושלם, בצבאות, או, באלות
השדה: אם-תעירו ואם-תעוררו את-האהבה, עד שתחפץ:

שתי דמויות מרכזיות בשיר השירים הן הדוד והרעיה.

איזו מהדמויות אקטיבית (פעילה) יותר ואיזו פסיבית יותר בפרק?

בחרו תשובה אחת.

- א. בפרק זה הרעיה אקטיבית ומחפשת בלילות את הדוד.
- ב. בפרק זה שתי הדמויות אקטיביות גם הדוד וגם הרעיה.
- ג. בפרק זה הדוד אקטיבי. הוא מסתתר ומחכה שהרעיה תמצא אותו.
- ד. בפרק זה אף דמות אינה אקטיבית. גם הדוד וגם הרעיה ממתנים זה לזה בביתם.

תשובה אי נכונה.

קראו שיר השירים ג' פסוק ד' : ד כמעט, שעברתי מהם, עד שמצאתי, את שאהבה נפשי ;
אחזתיו, ולא ארפנו-עד-שהביאתיו אל-בית אמי, ואל-חדר הורתי.
בפסוק מופיע הצירוף "להביא אל הבית".

מי הדמות המביאה אל הבית?

בחרו תשובה אחת

- א. הנערה מביאה את האהוב אל בית אמה.
- ב. הנערה מביאה את האהוב לבית היין.
- ג. האהוב מביא את הנערה לבית לבית אמו.
- ד. הנערה מביאה את האהוב אל חדרה.

תשובה א' נכונה.

בין שאל לדוד

שאלה 1008 – קראו שמואל א' ט"ז א'-ה'

א ויאמר ה' אל-שמואל, עד-מתי אתה מתאבל אל-שאול, ואני מאסתי, ממלך על-ישראל; כלא קרנד שמו, ולך אשלחך אל-ישי בית-הלחמי--כי-ראיתי בבניו לי, מלך ב ויאמר שמואל איך אלה, ושמע שאול והרגני; ויאמר ה', עגלת בקר תקח בידך, ואמרתי, לזבח לה' באתי ג וקראת לישי, בזבח; ואנכי, אודיעך את אשר-תעשה, ומשחת לי, את אשר-אמר אליך ד ויעש שמואל, את אשר דבר ה', ויבא, בית לחם; ויחרדו זקני העיר, לקראתו, ויאמר, שלם בואך. ה ויאמר שלום, לזבח לה' באתי, התקדשו, ובאתם אתי בזבח; ויקדש את-ישי ואת-בניו, ויקרא להם לזבח.

סעיף 10081

בפסוקים הראשונים של פרק ט"ז מהסס שמואל בנוגע לשליחות שמטיל עליו האל. הפרשן אברבנאל כותב: "והנה מה שאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני – ששמואל לא היה רוצה למשוח איש בחיי שאול, והיה בעיניו רע ומר המעשה, שישחית את מעשה ידיו הוא בעצמו, ולכן כדי להישמט מן ההליכה התנצל ואמר 'איך אלך'". איך מסביר הפרשן את היסוסו של שמואל למשוח את דוד במקום שאול? בחרו תשובה אחת.

א. הפרשן טוען כי שמואל היסס מפני שלא רצה לפגוע במי שהוא עצמו מינה למלך.

ב. הפרשן טוען כי שמואל היסס מפני שדוד אינו ראוי בעיניו כמלך.

ג. הפרשן טוען כי שמואל היסס מפחד מפני שאול שיהרוג אותו.

ד. הפרשן טוען כי שמואל היסס מפני שרצה להשתמט מהתפקיד.

תשובה א' נכונה.

סעיף 10082

בתנ"ך ישנם 150 מזמורי תהילים, אבל במערה במקום שנקרא קומראן, מצאו מזמור נוסף.

לפניכם שני קטעים מן המזמור הנוסף- קראו אותם:

"קטן היתי מאחי

וישימיני רועה לצאנו

יְדִי עָשׂוּ עוֹגֵב ... וְאַשְׁימָה לְה' כְּבוֹד

...

רָאָה אֱלֹהֵי הַכֹּל

שָׁלַח נְבִיאָו לְמַשְׁחִנִּי

יָצְאוּ אֶחָי לְקִרְאָתוֹ

הַגְּבִהִים בְּקוֹמָתָם

לֹא־בָחַר ה' אֱלֹהִים בָּם :

וַיִּשְׁלַח וַיִּקְחֵנִי מֵאַחֵר הַצֹּאן ..."

איזה סיבות מציע המזמור לבחירת דוד למלך?

בחרו שתי תשובות .

א. דוד רועה היודע להנהיג קבוצה.

ב. דוד מאמין בה' ומהלל אותו.

ג. דוד נמוך מאחיו קטן וצנוע.

ד. דוד מוכשר ויודע לנגן על עוגב.

תשובות א'-ב' נכונות.

קראו פסוקים א'-ה'

א. ויהי, ככלתו לדבר אל-שאו, ונפש יהונתן, נקשרה בנפש דוד; ויאהבו (ויאהבהו) יהונתן, בנפשו. ב. ויקחהו שאו, ביום ההוא; ולא נתנו, לשוב בית אביו. ג. ויכרת יהונתן ודוד, ברית, באהבתו אתו, בנפשו. ד. ויתפשט יהונתן, את-המעיל אשר עליו, ויתנחו, לדוד; ומדיו, ועד-חרבו ועד-קשתו ועד-חגרו. ה. ויצא דוד בכל אשר ישלחנו שאו, ישכיל, וישמחו שאו, על אנשי המלחמה; וייטב, בעיני כל-העם, וגם, בעיני עבדי שאו.

מי אוהב את דוד ומדוע זה מפתיע כל כך?

בחרו תשובה אחת.

- א. יהונתן אוהב אותו למרות שהוא (יהונתן) יורש העצר, ודוד מתחרה שלו.
- ב. שאו אוהב אותו למרות שדוד מתחרה שלו.
- ג. העם אוהב את דוד למרות ששאו עדיין המלך והוא הראוי לאהבה.
- ד. יהונתן אוהב את דוד למרות שדוד ניצח אותו בקרב ולקח את מדיו.

תשובה א' נכונה.

קראו פסוקים וי-ט'.

ו ויהי בבואם, בשוב דוד מהכות את-הפלשת, ותצאנה הנשים מכל-ערי ישראל לשור (לשיר) והמחלות, לקראת שאול המלך--בתפיש בשמחה, ובשלישים. ז ותענינה הנשים המשחקות, ותאמרן: הנה שאול בא לפו, ודוד ברבבתיו. ח ויחר לשאול מאד, וירע בעיניו הדבר הזה, ויאמר נתנו לדוד רבבות, ולי נתנו האלפים; ועוד לו, אף המלכה. ט ויהי שאול, עון (עוין) את-דוד, מהיום ההוא, והלאה.

שאל עויין את דוד וירא מפניו. מה גורם לו לקנא בדוד?

בחרו תשובה אחת

- א. שאול מקנא בהערצת העם את דוד על נצחונותיו וחושש שהם ירצו בו כמלך.
- ב. שאול מקנא באהבת יהונתן את דוד.
- ג. שאול מקנא בכך שהנשים שרו וניגנו לכבוד דוד ולא ניגנו לכבודו.
- ד. שאול מקנא בכך שעבדיו אוהבים את דוד.

תשובה א' נכונה.

סעיף 100101

קראו פסוק א' וגם פסוקים ד'-ו'.

א ויהי, כַּאֲשֶׁר שָׁב שְׂאוּל, מֵאַחֲרֵי, פְּלִשְׁתִּים; וַיַּגְדּוּ לוֹ, לֵאמֹר, הִנֵּה דָוִד, בְּמִדְבַּר עֵין גִּדִּי.

ד וַיֹּאמְרוּ אֲנָשֵׁי דָוִד אֵלָיו, הִנֵּה הַיּוֹם אֲשֶׁר-אָמַר יְהוָה אֵלֶיךָ הִנֵּה אָנֹכִי נֹתֵן אֶת-אִיבֶיךָ (אִיבֶיךָ) בְּיָדְךָ, וְעָשִׂיתָ לוֹ, כַּאֲשֶׁר יִטֵּב בְּעֵינֶיךָ; וַיִּקָּם דָּוִד, וַיַּכְרֹת אֶת-כַּנֹּף-הַמְּעִיל אֲשֶׁר-לְשְׂאוּל--בֶּלֶט .
ה ויהי, אַחֲרֵי-כֵן, וַיֵּד לֵב-דָּוִד, אֹתוֹ--עַל אֲשֶׁר כָּרַת, אֶת-כַּנֹּף אֲשֶׁר לְשְׂאוּל . וַיֹּאמֶר לְאֲנָשָׁיו חֲלִילָה לִּי מֵה', אִם-אֶעֱשֶׂה אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה לְאֲדֹנִי לְמָשִׁיחַ ה'--לְשַׁלַּח יָדִי, בּוֹ : כִּי-מָשִׁיחַ ה', הוּא .

באילו שני כינויים מכנה דוד את שאול ומה מביעים כינויים אלה?

בחרו תשובה אחת

א. דוד מכנה את שאול אדוני המלך משיח ה', הכינויים מבטאים כבוד לשאול.

ב. דוד מכנה את שאול אדוני ומשיח ה', הכינויים מבטאים פחד משאול.

ג. דוד מכנה את שאול אדוני ומשיח ה' כי הוא יודע ששאול הוא המשיח.

ד. דוד מכנה את שאול אויב וזה מבטא זלזול בשאול .

תשובה א' נכונה.

סעיף 100102

קראו פסוקים ה'-ח'

ה ויהי, אַחֲרֵי-כֵן, וַיֵּד לֵב-דָּוִד, אֹתוֹ--עַל אֲשֶׁר כָּרַת, אֶת-כַּנֹּף אֲשֶׁר לְשְׂאוּל . וַיֹּאמֶר לְאֲנָשָׁיו חֲלִילָה לִּי מֵה', אִם-אֶעֱשֶׂה אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה לְאֲדֹנִי לְמָשִׁיחַ ה'--לְשַׁלַּח יָדִי, בּוֹ : כִּי-מָשִׁיחַ ה', הוּא . ז וַיִּשְׁפֹּעַ דָּוִד אֶת-אֲנָשָׁיו בַּדְּבָרִים, וְלֹא נִתְּנָם לְקוֹם אֶל-שְׂאוּל; וְשְׂאוּל קָם מִהַמְּעָרָה, וַיִּלָּךְ בַּדְּרֹךְ . ח וַיִּקָּם דָּוִד אַחֲרֵי-כֵן, וַיֵּצֵא מִן הַמְּעָרָה (מִהַמְּעָרָה), וַיִּקְרָא אַחֲרֵי-שְׂאוּל לֵאמֹר, אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ; וַיַּבֵּט שְׂאוּל אַחֲרָיו, וַיִּקַּד דָּוִד אַפָּיִם אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ.

מהי ההוכחה מפסוקים ו'-ח' לכך שדוד אינו מבקש את נפשו של שאול.

בחרו תשובה אחת.

א. כל התשובות נכונות.

ב. דוד מתחרט על כך שכרת את כנף מעיל שאול.

- ג. דוד אומר שחלילה לו מלשלוח יד במשיח ה'.
- ד. דוד אינו מאפשר לעבדיו להתקרב אל שאול ולפגוע בו.
- תשובה א' נכונה.**

פרק שלישי – יוסף ואחיו או סיפורי האבות (10 נקודות)

ענו על שאלה אחת בנושא שלמדתם: יוסף ואחיו או סיפורי האבות.

יוסף ואחיו

שאלה 10011 – קראו בראשית מ"א נ"ב

נ ויליוסף ילד שני בנים, בטרם תבוא שנת הרעב, אשר ילדה-לו אסנת, בת-פוטִי פֶרַע כֹהֵן
און. **נא** ויקרא יוסף את-שם הבכור, מְנַשֶּׁה: כי-נשני אֱלֹהִים את-כָּל-עַמְלִי, וְאֵת כָּל-בֵּית
אָבִי. **נב** וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי, קָרָא אֶפְרַיִם: כי-הפְרִנִי אֱלֹהִים, בְּאֶרֶץ עֲנִי.

בפסוקים אלה מופיעים מדרשי שמם של בני יוסף. כיצד מבטאים מדרשי השם את הרצון של יוסף להתחיל בחיים חדשים במצרים?

בחרו תשובה אחת נכונה.

- אפרים מבטא את הפיריון והקמת המשפחה, ומנשה את שכחת העבר הכאוב.
- ב. אפרים מבטא את הפיריון והקמת המשפחה, ומנשה השכר על העמל.
- ג. אפרים מבטא את הפיריון והקמת המשפחה, ומנשה את זכירת בית אבא.
- ד. אפרים מבטא את הפיריון והקמת המשפחה, ומנשה את התקווה לפגוש את האב.

תשובה א' נכונה.

סיפורי האבות

שאלה 10012 קראו בראשית י"ח כ'-כ"ג

כ וַיֹּאמֶר ה', זַעֲקֵת סָדֵם וְעַמֶּרְהָ כִּי-רָבָה; וְחֲטֹאתֶם--כִּי כְבֹדָהּ, מְאֹד. **כא** אַרְדָּה-נָּא וְאַרְאֶה,
הַפְּצַעְקֶתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ כָלָה; וְאִם-לֹא, אֲדַעָה. **כב** וַיִּפְּנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים, וַיֵּלְכוּ סָדֵמָה;
וְאַבְרָהָם--עֹדְנָו עֹמֵד, לִפְנֵי ה'. **כג** וַיָּנֶשׂ אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר: הֲאֵף תִּסְפָּה, צָדִיק עִם-רָשָׁע.

לפי פסוקים אלה מה מודיע ה' לאברהם ומה תגובתו של אברהם?

בחרו תשובה שתי תשובות.

- א. ה' מודיע שהוא מתכנן להרוס את סדום.
- ב. אברהם פונה אל ה' בטענה שאין להמית צדיק בעוון הרשע.
- ג. ה' מודיע שהוא יורד לראות מה ניתן לעשות למען אנשי סדום.
- ד. אברהם פונה אל ה' בטענה שצריך להמית את כולם בסדום גם צדיקים וגם רשעים.

תשובות א'-ב' נכונות.

בהצלחה!!!